



„ Mikor pedig ő ezeket mondá a maga mentségére, Festus nagy fenszóval monda: Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány téged örültségbe visz.”

(ApCsel 26:24)

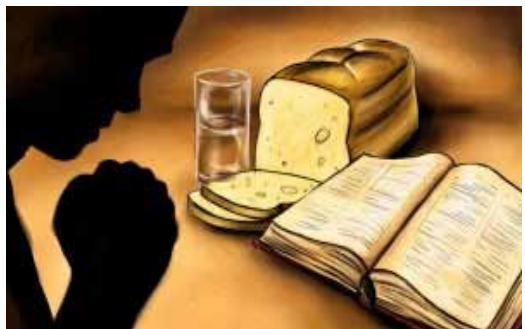
## A böjt

Pál, missziói útját böjttel kezdi. Böjtöl ő maga, mert sem a gyakorlat nem áll távol tőle, sem elpocsékolta időnek nem érzi ezt az erőfeszítést. Sokféleképpen lehet hosszú útra, nagy feladatra készülni. A számvetés, az út végiggondolása, bár a férfiak hajlamosabbak legyinteni egyet, s nekiugrani bárminek azzal az elképzeléssel, hogy majd ha adódik a probléma, akkor leküzdjük. Pál böjtöl. Az ő felkészülése nem szokványos. Mert pontosan tudja, hogy amire ő vállalkozik, arra az útra minden próféta elöljárás sem adna biztosítékot, biztosságot. Erre az útra az Úrral kell megbeszélni néhány részletet.

De böjtöl a küldő gyülekezet is, mert tőlük sem idegen a valódi, s egyben látható közösségi böjtölés. Böjtölnek, mert arra az Útra, amire Pál indul, arra nem tudnak hasznos dolgot kézbe adni. Arra az útra a lelkét kell megtölteni a szükségességekkel. Böjtöl a gyülekezet, hogy erősítse őt.

Életünknek vannak fordulópontjai, hangsúlyos részei. Egy-egy szakasz, félév, évkezdés, meghatározza az utána következő időszak eredményességét. Sokszor mondtam szívembe zárt gyermekeimnek, hogy a gimnázium, az egyetem első hónapja meghatározó lehet a legtöbb tanárnál. Én azt látom, hogy nyomatékos kezdéseinkből kivesszett ez az előre készülő odaszánás. Elindulunk, elkezdünk egy feladatot, s arra gondolunk, hogy majd meglátjuk mi lesz belőle. „Kialakul” így mondjuk. Elfogadható ez? Krisztus tanítása, a Hegyi Beszéd, a csodái, az mind csak úgy kialakult? A jó indulás segít úton maradni. S Jézus nekifeszülésének is az elején ott volt az a 40 napos böjt.

Az indulásnál nem látszik a végállomás. Mármint mások számára nem látszik. Mert Isten egészen biztosan látja. Jézus egészen biztosan látta.



## Ha itt lettél volna...

„Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem”

(János 11: 21)

**N**agypéntek és húsvét, Jézus halálára és feltámadására emlékeztető ünnepeink. Nagy vigasztalást hirdet Jézus az elmúlással szemben, mikor az Ő feltámadásával együtt a mi feltámadásunkat is ígéri a Biblia lapjain. Keresztyén hitünknek vannak olyan pontjai, amelyek nehezen elfogadhatók, vagy emberi gondolkodással egyáltalán nem érthetők. A feltámadás ilyen. Nem tudjuk elképzelni, hogyan is történhet meg ez és lévén, hogy nincsenek tapasztalataink sem, egyedül abban bízhatunk, Aki ígéri feltámadásunkat. Nem marad más eszközünk, csak a hit, hogy Jézus, aki feltámadásunkat ígéri, hatalmasabb a halálnál.

Tudom, sokan úgy gondolják, könnyű erről beszélni, könnyű leírni néhány sort, de a gyász fájdalmában ez vajmi kevés vigasz. Valóban? A hitkérdések kapcsán el szoktunk felejteni néhány nagyon fontos dolgot.

Tapasztalatom szerint szereteteink elvesztése a legtöbb ember számára gyógyíthatatlan, vagy csak nehezen gyógyuló fájdalom. Azok esetében is igaz ez, akik évtizedek óta Bibliát olvasó, imádkozó, Igét hallgató emberek. Mintha az évtizedek óta hallott és olvasott Ige a gyakorlatban már nem jelentene semmit! Isten számonkérése, a „Hogy engedhetted?”, vagy a „Hogy vehetted el?” előbb megfogalmazódik, mint szereteteink életéért mondott köszönetünk.

Aztán a második dolog, amivel rendszeresen szembesülök az, hogy az emberek nem készülnek sem az elmúlásra, sem a feltámadásra. Szintén több évtizede Bibliát ismerő emberek esetében is látom ezt. A haldoklókat igyekszünk győzködni: „még dolgoz van itt” – csakhogy Isten másképp döntött. Koporsók felett megállva kezdenek el sokan aggódni: „nem beszéltem neki az Istenről, mert nem volt idő, mert régen nem lehetett” – mondják sokan. Aztán felvetődik a kérdés: „vajon hol van ő most?”.

A harmadik dolog: mintha nem hinnénk el, hogy Isten, aki olyan sok dologban segített életünk során, az elmúlással szemben tényleg képes lenne feltámadást adni. Mi úgy döntünk, hogy ez azért nem lehet igaz, ez nem lehet valós, ez csak mese, csak vágyálom. Annyi Isten-megtapasztalás után is hallom ezt a gondolkodást megfogalmazódni hívó emberektől! Mérlegre tétetik a hitünk, hogy mennyit is ér valójában. Aki csak addig jut el, hogy „Isten fájdalmat okozott nekem”, az semmit sem értett meg Jézus keresztyéből és húsvéti feltámadásából.

„És mondják maguk között:  
Kicsoda hengeríti el nekünk a követ a sírbolt szájáról?”

Márk ev. 16:3

## *Kedves Testvérek!*

*Nem régen olvastam az alábbi gondolatot: „Nem lehet a problémákat azzal a gondolkodásmóddal megoldani, amivel csináltuk őket.” (Albert Einstein) Elgondolkodtam rajta, hogy több évtizedes szolgálatom során hányszor találkoztam olyan élethelyzetekkel, amelyekbe emberek saját magukat zárták be. Küzdöttek, harcoltak, bizonygatták az igazukat, és nem voltak képesek észrevenni a néha pofonegyszerű megoldást. Romló emberi kapcsolatok, munkahelyi problémák, családon belüli feszültségek, önmagukkal vívott értelmetlen harcok mennyi időt, energiát raboltak el életünkéből. Holott a helyzetek feloldásához csak egy kis szemléletváltásra lett volna szükség. Az előbb felsorolt helyzetek mindenkit megtalálnak, de csak kevesen értik meg a megoldást, mert ha emberileg rontunk el valamit, azt emberi eszközökkel nem lehet helyrehozni, csak javíthatni. Egy példa: hányan gondolják, hogy elrontott házasságukat majd egy új kapcsolattal helyrehozhatják. Sajnos az a tapasztalat, hogy nem lett jobb az életük, csak más.*

*Ezt a cikket már a böjti időszak végén olvassuk, amely éppen az önvizsgálat ideje. Ha komolyan vennénk ezt, és minden napból rászántunk volna egy kis időt, hogy végig-gondoljunk életünkéből egy-egy részletet, talán sok minden a helyére került volna. De még nincs késő, ez még csak a kezdet, mert a megoldáshoz szemléletváltás kell! Hiszen mint említettem, amit emberi erővel rontottunk el, azt csak Istennel lehet helyrehozni. A böjt és a Nagyhét eseményei erre a lehetőségre hívják fel a figyelmünket. Tanulni az Istenre figyelést! Gyakorolni a problémamegoldások más módszerét. A gyülekezethez kapcsolódva könnyebb meglátni, hogyan lehet Isten segítségével megoldani a gondokat, legyőzni a kihívásokat. Tudom, rengeteg más, emberi módszert feltaláltak már, de ez abban különbözik tőlük, hogy már kétezer év óta beválik.*

*A gyülekezeti alkalmak, mint pl. házaspár kör, gyermeküket egyedül nevelők köre, segítők alkalmak, családi délután, ifjúsági kör, bibliaiskola, baba-mama kör, gyerek alkalmak, csak néhány a sok lehetőség közül, ahol tanulni lehet az Isten módszerét.*

*Húsvét csodája abban rejlik, hogy nem nekem kell megfeszülnöm a kereszten, mert ezt Jézus már régen megtette helyettem, hanem csak oda kell mennem a nyitott sírhoz - el kell jönni a templomba - és megtapasztalhatom, hogy Isten már meg is oldotta a legnagyobb gondomat.*

„Nem lehet a problémákat azzal a gondolkodásmóddal megoldani, amivel csináltuk őket.”

Budapest, 2017. böjtiében

Szeretettel:

Szloboda József lelkipásztor

## Huszár Gál

### Egy férfi, aki maradéktalanul kihasználta tehetségét a magyarországi reformáció javára

Ebben az évben ünneplik a protestáns felekezetek a reformáció 500. évfordulóját. Idén nagyon sok program és előadás várja azokat az érdeklődőket, akik minél többet szeretnének megtudni a reformációról szerte az országban. Fontos, hogy hazánkban szerepet kapjanak Luther Márton és Kálvin János mellett azok, akik részt vettek abban, hogy Magyarországon is elinduljon, majd elterjedjen a reformáció. Egyik ilyen híres és nagyon tehetséges alakja volt Huszár Gál.

1512 körül született és 1575-ben hunyt el. Híres nyomdász, tudós, irodalmár, iskolaalapító, lelkipásztor volt egy személyben. Életének első negyven évéről nagyon keveset tudunk, Mosonmagyaróváron jelenik meg 1553-ban lelkipásztorként. Számára fontos volt a fiatalok oktatása, hiszen lelkészképző iskolát tartott fenn, és a diákok tanulását nyomdászti tevékenységével is segítette. Mint minden reformátor, szemet szűrt a katolikus egyházi vezetőknek, így menekülnie kellett. Kassára került, az ottani gyülekezet lelkipásztorként tevékenykedett. Szenvedélyes igehirdető volt, és nagyszerű irodalmár, nyomdája nagyon jól működött így ismételen zaklatások alatt volt. Kassa után Debrecen lett az új lakhelye, ahol nem töltötte az időt bujkálással, hanem beindította Debrecen első nyomdáját. Nagy szükség volt a nyomtatásra, hiszen a reformáció elterjedésének kulcsa volt a magyar nyelvű Biblia terjedése, az anyanyelvű énekeskönyv szerkesztése, írása, fordítása és nyomtatása. Huszár Gál jóvoltából 1560-ban megjelent egy énekeskönyv, mely tartalmazta az általunk is használt 151. és a 372. dicséreteinket. Műfordítói munkájának köszönhetjük a Heidelbergi KÁTÉ fordítását, melyet már fia adott ki nyomtatásban.

Huszár Gál egy olyan szolgája volt Istennek, aki maradéktalanul élt minden olyan tehetséggel és lehetőséggel melyet Isten adott számára. Ma számunkra munkássága nem csupán hatalmas kincs, hanem példa lehet az Isten iránti elköteleződésben, és elgondolkodhatunk, hogy mi vajon mit tudunk tenni Isten országának építéséért.



*Folytatás az 1. oldalról – A böjt*

És Pálnak egészen biztosan látnia kellett azt az Istent, aki látja az eredményt, a végállomást, a célba érkezést. S Pál Istenre nézve készül fel, feszül neki és dönt el mindent. Az indulásnál az ember számára csak elhatározás a végállomás. De ha az egész utat Isten kezébe tesszük, akkor nem csak elhatározás marad, hanem már az első lépésnél lefuttatott, megteremtett, kerek egész.

Ha az ember szemével, ha Festus szemével nézzük ezt az utat (s az azt megelőző nekibuzdulást), akkor az elhangzó mondat egy végiggondolt következtetés: Bolond vagy te Pál. Mert hogy ami történik az nem olyan út, amire nyaralásainkat tervezve vágyunk. Kudarok sorozata: megvádolták, megbotozták, megkövezték, életére törtek, félreértik, lázítást szítanak ellene, bolondnak nézik, ki-nevetik... Ízlelgessük egyenként azokat, amiket Pál átélt missziói útjai során, s egy tetszőlegesen kiválasztottat illesszünk oda kedvenc igehirdetőnk élettörténete mellé. Valóságos váddal, aminek nem járhatunk utána. Valóságos börtönnel, ahonnan nincs az az igazság ami kihozhatná. Valóságos lincshangulattal, ahová épeszű ember nem teszi be a lábát evangelizálni. Valóságos igehallgatókkal, akik tehetségesen és valóságosan magyarázzák félre szavait, s idézik azt magasabb körökben. Ilyen helyzetben mi is könnyedén ejtenénk ki szánkon, hogy „Ez normaaaaalis?”

Vajon rossz következtetés lenne-e, hogy valahol valamit elrontott? Ha abból értékelünk (márpedig erre vagyunk hajlamosítva) ami látszódik, akkor Pálnak pocsék a marketingje, s mindenféleképpen menedzsert kellene váltani. Hiszen az aki felépítette ezt a profilt, ezer apró és elkerülhető hibát vétett. Sőt, mintha szántszándékkal keresné a kétes kimenetelű és eredményű helyzeteket. Mi értelme a böjtnek, ha azzal a kudarok nem elkerülhetők, nem kivédhetők, és a hallgatóság nem megpuhítható?

A böjt értelme az ember vágya szerint az, hogy a céljaink elérését megkönnyítse. A böjt értelme Isten szerint az, hogy felkészítsen minket arra az útra, amelyen Őt akarjuk és fogjuk követni. Pál pont ezekre a nem normális lehetőségekre készült fel. Mert a misszióban nem akar megtorpanni. Nem akarja, hogy bármi elkeserítse, céljában bizonytalanná tegye. Milyen lenne, ha ez első ellene kiabálók hallatán megfutamodna, „ja, tévedtem, a helyzet most nem alkalmas arra, hogy nekik Krisztusról beszéljek...”

A böjt, a lélek erősítése arra az útra, feladatra, amit Istennel megbeszélteél, s az Ő segítségével be akarsz járni.

*Folytatás a 2. oldalról – Ha itt lettél volna...*

Jézus keresztje a jele annak, hogy mi a sorsa annak, akinek nem kell az Isten. Gyötrődés – nem csak néhány órát a kereszten, hanem örökre. Húsvét pedig annak a jele, hogy aki hisz Jézus szavainak, vagyis elhiszi, amit tanított az Istenről, önmagáról, az életről és a földi világból való kilépés utáni folytatásról, az fel fog támadni. Persze nem erre a világra. Ezzel a tévedéssel és nehezteléssel is sokszor találkozom, mikor valaki elvárja, hogy Isten újra ide, erre a világra adja vissza szerettének az életet. Isten a Vele való közösségre ad új életet a mennyben. Erre támaszt fel. Akinek ez nem fontos, az akar visszajönni – vagy akarja, hogy szerettei ide jöjjenek vissza – ebbe a világba, ami távol van Istentől. Eszerint a gondolkodás szerint Isten csak arra kell, hogy újra élővé tegyen, de az így gondolkodóknak nem kell az Ő közössége, sem az Ő ígéretei.

Jézus feltámadása azoknak vigasz, akik Isten-tapasztalataik által tudják: Ő ebben is hatalmas, és egy jobb, igazabb, szentebb világot ígér. A Vele való közösségre vár minket. Jézus feltámadása azoknak reménység, akik értik, hogy egy jobb világ vár minket Isten közösségében. Jézus feltámadása azoknak ad erőt, akik készülnek erre a találkozásra. Számukra az elmenetel ebből a világból, hazatérés a távolból. Nehéz hinni ebben? Pedig nincs más eszköz a kezünkben, csak a hit Jézus ígéletében, Aki nekünk örök életről beszélt és feltámadásával megmutatta Isten elmúlásunk felett is győztes erejét.

„Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.” A Bibliában Lázár halála kapcsán hangzik el ez a mondat Jézus felé a testvérei szájából. Mintegy számon kérően szoktuk olvasni ezt a sort, osztozván a testvérek fájdmájában és nem értvén, Jézus hogy viselkedhetett velük így. Miért nem ment segíteni? Miért nem gyógyította meg? Úgy érezzük: az a minimum, hogy ezek után feltámasztja nekik Lázárt. Valójában ez a mondat egy hitvallás. Abban való hitüket vallják meg a testvérek, hogy Jézus képes legyőzni a halált. Ő pedig azért engedi, hogy Lázár halála megtörténjen, hogy megmutathassa: valóban erősebb az elmúlásnál.

Mi, már Jézus feltámadása után vagyunk. Isten az Ő Szentlelke által mindenütt jelen van. Ott van minden imádkozó mellett és minden örök életért mondott imádságunkat hallja. Legyen vigasztalás és hitvallás számunkra az elmúlással szemben: „Itt vagy Uram, tehát nem hal meg a testvérem!”. A húsvéti történetek maguk is ilyen hitvallások, melyek örök életre hívnak. Emlékeztetnek: nem kell meghalnunk, csak a földi élet kereteiből kell kilépünk. Isten haza vár. Rajtunk múlik, hogy Jézussal elindulunk-e ezen a földi életen túlra tartó úton.

*Kiss Gyöngyi beosztott-lelkipásztor*

„Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.

Minden gondotokat Őrá vessétek, mert neki gondja van reátok.”

1. Péter 5. 6-7.

## „Kérlek taníts minket imádkozni!”

Vasárnap, közvetlenül az Istentisztelet előtt össze szoktunk gyűlni a gyülekezeti teremben, Esperes úr, gondnokunk, lelkészek és presbiterek, egy rövid imára, kit, ahogyan a lélek indít, hallható szóval mond köszönetet, magasztalja az Urat, vagy ad hálát Istenünknek, áldást kérve az igehirdetőre és a gyülekezet közöségére.

Így ajánlom szeretettel Lellei László, gyülekezetünk egyik presbiterének imáját a testvéreknek.

*Istenünk, köszönjük, hogy Te mindig vársz, hívsz minket! Köszönjük, hogy a közelebben lehetünk, és mindig tanítasz minket! Vágyunk a Te szeretetedre, sokszor mégis inkább embertársainknak akarunk megfelelni, mint a Te akaratodnak. Bocsásd meg, hogy olyan sokszor a magunk feje után megyünk, nem értünk Téged, és lázadunk a Te akaratod ellen. Kérlek, ilyenkor taníts minket feltételek nélkül elfogadni a Te akaratodat, és megértenünk, hogy ami Tőled van, az mindig a javunkat szolgálja. Add, hogy akkor is érezhessük áldó szeretetedet, amikor betegségek, tragédiák érnek minket, szeretteinket, ismerőseinket.*

*Tudjuk, Te mindenható vagy, mégis félünk a mi megoldhatatlannak tűnő problémáinkat Rád bízni. Olyan jó, hogy örömeinket, bánatainkat is eléd vihetjük! Add, hogy problémáinkat, nehézségeinket ne csak eléd vigyük, hanem Rád is tudjuk bízni azokat! Kérlek, taníts minket imádkozni! Nyisd ki a szívünket, add, hogy meghallhassuk a válaszaidat! Kérünk, mutasd az utat! Mutasd meg, mit kell tennünk a munkahelyünkön, családjunkban és gyülekezetünkben. Segíts, hogy ne a saját utunkat, hanem az Általad kijelölt utat járhassuk. Add, hogy észrevegyük a feladatokat, amiket ránk akarsz bízni, és adj erőt, hogy ne fussunk el előlük. Olyan jó, hogy a Te akaratod sohasem vezet olyan helyre, ahol a Te kegyelmed ne vigyázza ránk!*

*A Te áldásod legyen velünk, szeretteinkkel és gyülekezetünkkel! Krisztus Jézusért Ámen!*

**Áldás Békesség!**

## Ökumenikus imahét

Mint minden év elején, idén is összegyűltek kerületünk keresztyén gyülekezetei közös ígehallgatásra, imádságra. Fontos és szükséges alkalma ez a közösségépítésnek, annak, hogy egy-egy új esztendőt Istentől kérve indíthassunk el és lehetőség arra, hogy jobban megismerjük egy-egy ország keresztyén közösségeinek helyzetét, gondolatait, reményeit. Idén Németországban állították össze az imahét témáját Pál Korinthusiakhoz írt második levele 5. fejezetének néhány verse alapján, amely az újjászületésre és az Istennel való megbékélésre irányította figyelmünket. Szerte az egész világon a keresztyének az imahét vezérfonala szerint haladva hallgatták a Biblia szavait és Isten üzenetét estéről estére egy héten át, ami a bizonyágtétel lehetősége is volt a mai világban.

## Családi délutánok

Rendszeresen megrendezésre kerülő családi délutánjaink hitünkéről való beszélgetésekre kínálnak lehetőséget. A gyermekek számára kézműves foglalkozással, a szülők számára különböző témákkal készülünk, amelyek a hitre-nevelést és személyes lelki fejlődésünket, Isten-ismeretünk növekedését szolgálják. Alkalmainkat a tanév során havi rendszerességgel tartjuk és bátorítunk mindenkit, hogy vegyenek részt ezeken az alkalmakon!

## Családi istentisztelet

Első alkalommal került megrendezésre február 12-én családi istentiszteletünk, amelynek különlegessége a gyermekek szolgálata volt. A megszokottól eltérően ők köszöntötték a gyülekezetet és Igét, imádságokat olvastak. A hittanoktatásban részt vevő gyermekeket és szüleiket különösen is hívtuk erre az alkalomra. Imádkozzunk értük és hittanoktatóink szolgálataiért, hiszen nagy lehetőség, de hatalmas feladat is iskolákban beszélni Istenről!

### A lap készítésében közreműködött:

Bartal Zsuzsanna, Goldbach Ferenc, Kiss Gyöngyi,  
Koroknai Tegez Ferenc, Nagy Gábor, Péter Henrietta, Szloboda József

**Kiadja:** Budapest Angyalföldi Református Egyházközség

**A szerkesztőség címe:** 1139 Budapest, Frangepán u. 43.

**Telefonszáma:** 350-8659 **e-mail:** [angyalfold@bpeszak.hu](mailto:angyalfold@bpeszak.hu)

**A gyülekezet számlaszáma:** 10700691-25603301-51100005